

dossier

Les aigües subterrànies

La importància estratègica de les aigües subterrànies

Text > **ANNA MENCÍO**, professora del Departament de Ciències Ambientals de la Universitat de Girona i coordinadora del dossier

Els aqüífers, que són formacions geològiques (roques i sediments) que, per la seva porositat, emmagatzemen aigua subterrània i en permeten el moviment, proporcionen un conjunt de béns i serveis vitals per al nostre benestar i el desen-

volupament econòmic i social. Aquests serveis inclouen els de proveïment, ja que ens proporcionen recursos bàsics i matèries primeres, com per exemple el subministrament d'aigua de qualitat. En l'àmbit europeu, per exemple, les aigües subterrànies suposen el 75 %

> *La font de Sant Daniel, a Sant Hilari Sacalm.* (Foto: ANNA MENCÍO)

de l'aigua potable disponible. Dins els serveis de proveïment també s'inclouen l'aprofitament de l'energia geotèrmica de baixa i alta entalpia, i la seva funció com a reservori de biodiversitat, ja que hi ha un nombre elevat d'espècies, i moltes d'endèmiques, que habiten als aqüífers.

Els aqüífers també proporcionen serveis de regulació, que són els beneficis que s'obtenen de forma indirecta pel fet mateix que funcionin. Aquests inclouen l'atenuació natural de la contaminació i la millora de la qualitat de l'aigua generada per l'activitat dels microorganismes; el manteniment de la conductivitat hidràulica per l'acció de l'estigofauna; l'atenuació de les sequeres, ja que proporcionen el cabal de base de molts rius, i la mitigació de les inundacions a través de la infiltració d'una part de l'aigua quan els rius es desborden.

Entre els serveis culturals (és a dir, els beneficis intangibles o no materials de l'experiència o contacte di-

recte), els aqüífers i les seves aigües s'han vinculat a elements i espais que s'han convertit en símbols i que tenen un valor de caràcter espiritual, com per exemple algunes ermites associades a fonts; també a espais amb un valor estètic i lúdic, com les coves de tipus càrstic; i se n'ha fet ús com a aigües mineromedicinales, en balnearis i per part d'empreses envasadores.

Els aqüífers també proporcionen serveis de suport, és a dir, els necessaris perquè puguin prestar tots els serveis anteriors. És a dir, els aqüífers actuen com a fonts i embornals de nutrients; afavoreixen la biodiversitat de les zones de transició entre els ecosistemes subterranis i els superficials, com ara les fonts, i també permeten el manteniment dels ecosistemes aquàtics dependents.

Per tot això, els aqüífers són fonamentals no només per sostenir la societat, sinó també per conservar molts ecosistemes.